

EMNEBESKRIVELSE FOR JUSS I BARNEVERN FAGLIG ARBEID, E-MJB150

Innhold

Studiet omhandler juss og forvaltning i barnevernfaglig arbeid. Formålet med studiet er å gi studenten en spesialisert juridisk kompetanse og forvaltningsforståelse i kombinasjon av godt barnevernfaglig arbeid. Rettssikkerhet, forsvarlighet, rettskildelære og skriftliggjøring av barnevernfaglige vurderinger skal stå sentralt gjennom hele studiet.

Fokuset vil være på

- Barn og foreldres medvirkning i møte med barneverntjenesten.
- Juridisk metode og menneskerettigheter.
- Barneverntjenesten i møte med Fylkesnemnda og øvrige rettsinstanser.
- Barnevernloven i endring, nye bestemmelser og fokusområder.
- Barn og straff.
- Barneverntjenesten og samarbeid, rettslige rammer og taushetsbestemmelser.

Læringsutbytte

Studenten skal etter fullført studium ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten har

- avansert kunnskap om sentrale barnevernrettslige tema og problemstillinger, samt relevant forskning på feltet.
- inngående kunnskap om juridisk metode og rettskilder av betydning for det barnevernfaglige arbeidet, herunder EMK og FNs barnekonvensjon.
- avansert kunnskap om det materielle innholdet i lovgivningen, herunder, barns rett til medvirkning, inngrepsvilkår og saksbehandlingsregler.
- inngående kunnskap om de rettslige rammene for tverretatlig samarbeid, herunder taushetspliktreglene.

Ferdigheter

Studenten kan

- identifisere og analysere rettslige problemstillinger i en konkret sak med utgangspunkt i juridisk teori og andre relevante rettskilder.
- anvende juridisk metode og relevante rettskilder, beherske og benytte juridiske begreper i det daglige arbeidet.
- kombinere juridisk og barnevernfaglig skjønnsutøvelse.
- anvende juridisk og barnevernfaglig kunnskap for å sikre barns og foreldres rett til medvirkning i barneverntjenestens arbeid.

- anvende juridisk kunnskap i beslutningsprosesser i barneverntjenesten, overfor samarbeidspartnere og beslutningsorganer.
- bidra til at rettssikkerheten til barn og foreldre ivaretas i alle faser i en barnevernssak.

Generell kompetanse

Studenten

- har avansert forståelse for barnevernets rolle i samfunnet generelt, og spesielt overfor øvrig forvaltning og rettslige aktører.
- kan analysere, reflektere og forholde seg kritisk til egen profesjonsutøvelse i lys av rettskildene, herunder kravet til forsvarlighet.
- kan bidra til nytenkning og til innovasjon for å videreutvikle den juridiske kompetansen på egen arbeidsplass.
- kan oppdatere sin kunnskap innenfor hele det barnevernrettslige området.

Forkunnskapskrav

Ansatte i kommunal barneverntjeneste vil bli prioritert ved opptak.

3-årig bachelorgrad eller tilsvarende.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Studenten må oppfylle følgende krav for å gå opp til eksamen:

- Innleverte og bestått to arbeidskrav.
- Krav om 75% deltakelse.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen er organisert i samlinger med henholdsvis tre samlinger à tre dager i 1. semester og tre samlinger à tre-fire dager i 2. semester. Undervisningen vil inneholde et bredt spekter av undervisningsformer.

Eksamen/vurdering

Hjemmeeksamen over tre dager som vurderes etter karakterskala A-F, med E som siste beståtte karakter.

Åpent for

For dem som har søkt og er tatt opp på videreutdanningen.

Emneevaluering

Emnet evalueres i tråd med fakultetets retningslinjer og plan for dette, samt avtalen med Bufdir.

Litteratur

Aamodt, H. (2015). Brukermedvirkningens uttrykk og virkning i barnevernets undersøkelser – et maktanalytisk perspektiv. *Praktiske Grunde. Nordisk tidsskrift for kultur- og samfundsvidenskap*, (3-4), 31–56, (25 sider) ISSN 1902–2271 www.praktiskegrunde.dk

Aas, G. (2013). Politi- og påtalemyndighetens praktisering av familievoldsbestemmelsen (jf. straffelovens § 219). *Tidsskrift for strafferett*. 13 (2), 236-254 (18 sider).

All, J. (2015). *Rettsstat og menneskerettigheter*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap 1 (12 s.), kap 11.3-11.3.5 s. 229-240, (12 sider)*

Archard, D. & Skivenes, M. (2009). Balancing a Child's best interest and a child's views. *International Journal of Children's Rights* 17: 1-21 (21 sider).

Archard, D. & Skivenes, M. (2009). "Hearing the child." *Child & Family Social Work*. 14(4): 391-399 (8 sider).*

Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet (2013). *Endringer i barnevernloven*. (Prop. 106 L 2012-2013). Hentes fra https://lovdata.no/pro/#document/PROP/forarbeid/prop-106-l-201213/KAPITTEL_17-1 (pkt 6.1-6.4, og kap. 17) (12 sider)

Barne- og likestillingsdepartementet (2013). *Forholdet mellom barnevernloven og barnelova. Barneverntjenestens rolle der foreldrenes konflikter går ut over barnets omsorgssituasjon*. (Veileder). (38 sider) Hentes fra <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/skjema/bua/rapportering20barnevern/veileder.forholdet.mellom.barneloven.og.barnevernloven.pdf>

Barne- og likestillingsdepartementet. (2017). *Endringer i barnevernloven*. (Prop.73. L. 2016-2017). Kap. 5 og 6. side 32-46 (14 sider).

Barne- og likestillingsdepartementet. (2019). Høringsnotat – Forslag til ny barnevernslov. Kap. 1-12 (174 s), kap. 16-19 (123 s), kap. 23 (65 s.). Samlet: 362 sider.

Barne- ungdoms og familiedirektoratet. (2016). *Samarbeid mellom skole og barnevern. En veileder*. Hentes fra https://www.bufdir.no/Global/Samarbeid_mellom_skole_og_barnevern_En_veileder_2016.pdf?epslanguage=no

Baugerud, G-A & Gording Stang, E. (2018). *Samvær etter omsorgsovertakelse. En barnevernfaglig og juridisk utredning*. OsloMet Rapport 10/2018. 195 sider. Hentes fra <https://skriftserien.hioa.no/index.php/skriftserien/article/view/612/133>

Bendiksen, L. & Haugli, T. (2018). *Sentrale emner i barneretten*. Oslo: Universitetsforlaget 3. utgave. Kap. 2 og Del II, kap. s. 6-12 (112 sider).

Bernt, C. (2019). Fruktbar dialog og fallitterklæring for barnevernet? Om samtaleprosess i barnevernssaker. *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål*. 01/2019 (Volum 17). s. 3-7. Hentes fra https://www.idunn.no/tidsskrift_for_familierett_arverett_og_barnevernrettslige_sp/2019/01/fruktbar_dialog_og_fallitterklaering_for_barnevernet

Bernt, J. F. & Rasmussen, Ø. (2010). *Frihagens forvaltningsrett*. (Bind 1). Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 2 og kap. 5.2. (7 sider). s. 152-158 (6 sider). (13 sider)*

Berrick, J. D., et al. (2015). Children's involvement in care order decision-making: A cross-country analysis. *Child Abuse & Neglect*. 49: 128-141. (13 sider).

Blandhol, S.T, Henrietter N & Skotheim, Ø. (2015). Innføring i juridisk metode. *Jussens Venner* s. 310-345 (45 sider).

Breivik, F.L. & Mevik, K. (2012). *Barnefordeling i domstolen, når barnets beste blir barnets verste*. Oslo: Universitetsforlaget. Del II. s. 73- 173 (101 sider).

Bårdsen, A. (2017). Betydningen i Norsk rett av FN-komiteenes uttalelser i individuelle klagesaker. *Tidsskrift for Rettsvitenskap*. Vol. 130, 2-3/2017, s 160-187. (27 sider).

Christie, N. (1977). Konflikt som eiendom. *Tidsskrift for rettsvitenskap* s. 113-132. (19 sider).

Duckert, F. & Karlsen, K.E. (2017). *I Medienes søkelys. Eksponering, stress og mestring*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap.10: Nye medier- mer intense belastninger, s. 238- 354 (16 sider)*

Ellingsen, I.T. (2007). «Å miste omsorgen for sitt barn». *Nordisk sosialt arbeid*. (04). s. 263-275. (12 sider).

Ellingsen, I. T., et al. (2014). Barn og unges medvirkning i barnevernet. I: Ellingsen, I.T. & Østerhus, R. *Barnevernets brennpunkt. Beslutningsgrunnlag og beslutninger*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 115-136). (22 sider).

Figenschow, W., Ringberg, E. & Ekanger, M. (2006). *Barnevern, medier og juss*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kapittel 2: Systemer i samspill- det konfliktfylte møtet, s 45- 71 (26 sider), kapittel 5 Lovtolkere eller talerør, 127-147 (20 sider) Kapittel 7 Informasjonsarbeid i barnevernet, side 163- 196 (33 sider). (Til sammen 79 sider).

FNs barnekomité. (2007). Generell kommentar nr. 10. *Rettigheter til barn som er i konflikt med loven*. Hentes fra <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/barnets-rettigheter/generell-kommentar-10.pdf>

FNs barnekomité. (2009). Generell kommentar nr. 13. *Barns rett til å bli hørt*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/barnets-rettigheter/generell-kommentar-12.pdf> (26 sider)

FNs barnekomité (2013). Generell kommentar nr. 14. *Om barnets rett til at hans eller hennes beste skal være et grunnleggende hensyn*. Hentes fra http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf (20 sider).

Fossum, S., Lauritsen, C. Vis, S.A.M. Ottosen, A. & Rustad K. (2015). Samhandling mellom barnevern og psykisk helsevern for barn og unge. *Norges Barnevern*. 92(4), 282-297 (15 sider).

Fylkesmannen, I. A.-O. V.-A. (2008). "Historien om Stina Fylkesmannens rapport etter tilsyn med Kristiansand kommune, Sørlandet sykehus HF, Bufetat Region Sør, Næromsorg Sør og Aleris Ungplan og Bo i 27.07.2017 – 7.2.2018 ". (90 sider).

Gording Stang, E. (2017). Forslag til ny barnevernlov. Rettighetsfesting, strukturendring og språk revisjon (3/2017). *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål*. s. 191-212. Hentes fra https://www.idunn.no/tidsskrift_for_familierett_arverett_og_barnevernrettslige_sp/2017/03/fo_rslaget_til_ny_barnevernlov_rettighetsfesting_strukture (21 sider)

Gording Stang, E. & Hydle, I. (2015). Barn i fengsel – også barneverntjenestens ansvar. *Tidsskriftet Norges Barnevern*. 01/2015. Volum 92. s. 47-62. (15 sider).

Helsedirektoratet og Barne-, ungdomsdirektoratet og familiedirektoratet. (2015) *Samarbeid mellom barneverntjenester og psykiske helsetjenester til barnets beste* (IS-11/2015) Hentes fra <https://lovdata.no/pro/#document/ROO/rundskriv/is-2015-11?from=NL/lov/1992-07-17-100> (24 sider)

Holmboe, M. (2017). *Tale eller tie: om plikt til å avverge alvorlige lovbrudd og uriktige domfellelser*. Oslo: Gyldendal juridisk. s.21-24 (4 sider), kap. 1-1.5 og 1.7 (13 sider), kap. 2 (18 s.), kap. 4 (4 sider), kap. 5-5.5 (8 sider), kap 6 (10 sider), kap 9 (16 sider), kap 10 (4 sider) og kap 27 (5 sider). (Til sammen 47 sider).

Holmboe, M. (2017). Norwegian youth punishment - opportunity or trap? *Bergen Journal of Criminal Law and Criminal Justice (BJCLCJ-2017-37)*, s. 37-58. Hentes fra <https://lovdata.no/pro/#document/JUS/holmboe-m-2017-01?searchResultContext=2825&rowNumber=7&totalHits=27>

Høstmælingen, N., Kjørholt, E. S., & Sandberg, K. (2016). *Barnekonvensjonen: barns rettigheter i Norge* (3. utg. ed.). Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel. 1, 5, 7 og 8. (86 sider).

Kjønstad, A., Syse, A. & Kjelland, M. (2017). *Velferdsrett II: Barneverns- og sosialrett*. Oslo: Gyldendal juridiske. Kapittel 4, s. 155-204 (49 sider).*

Kommunesektorens organisasjon (2017). *Håndtering av dokumentasjon i barnevernet*. Oslo: Kommuneforlaget. Hentes fra <https://www.ntnu.no/documents/1268850643/1273757823/veileder-for-handtering-av-dokumentasjon-i-barneverntjenesten-til-inter....pdf/570e5b29-8da4-4f14-87f7-5ed30369fcd0>

Križ, K. & M. Skivenes (2017). "Child welfare workers' perceptions of children's participation: a comparative study of England, Norway and the USA (California)." *Child & Family Social Work* 22: 11-22. (11 sider).

Kvisberg, T.E. (2019). Barnebeskyttelseskonvensjonen, Haagkonvensjonen 1996. *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål* 01 / 2019 (Volum 17). s. 89-108. Hentes fra

https://www.idunn.no/tidsskrift_for_familierett_arverett_og_barnevernrettslige_sp/2019/01/fruktbar_dialog_og_fallitterklaering_for_barnevernet

- Magnussen, A. M. & Skivenes, M. (2015). "The Child's Opinion and Position in Care Order Proceedings: An Analysis of Judicial Discretion in the County Boards' Decision-Making." *International Journal of Children's Rights* 23(4): 705-723. (18 sider).
- Misund, B. I. (2014). Beslutningsteoretiske perspektiver på beslutningsprosesser i barnevernstjenesten. I: Ellingsen, I.T. & Østerhus, R. *Barnevernets brennpunkt. Beslutningsgrunnlag og beslutninger*. Oslo: Universitetsforlaget. s.57-80 (24 sider).
- Mæhle, S. S., & Aarli, R. (2017). *Fra lov til rett*. Oslo: Gyldendal juridisk. Kap. 3 (28 sider), 6 (40 sider) og Del II (kap. 8-12) (184 sider).
- NOU 2005:9 (2015). *Ressursbruk og rettsikkerhet i fylkesnemndene*. Oslo: Barne- og familiedirektoratet. 29-31, 34-36, 38-42, 58-60, 83-88, 90-93, 100-104 (29 sider).
- NOU 2016:16. (2016). *Ny barnevernlov. Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse*. Oslo: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Vedlegg 4 (s. 306-353, 47 sider)
- Ofstad, K. & Skar, R. (2015). *Barnevernloven: med kommentarer*. Oslo: Gyldendal juridisk. Kapittel 7. s. 361-441 (80 sider).
- Rutiner og regler for informasjonsutveksling mellom kriminalomsorgen og barneverntjenesten ISBN-nr: 978-82-8286-258-5. (7 sider).*
- Sandberg, K. (2010). *Barns rett til medbestemmelse – et juridisk perspektiv. Barn som samfunnsborgere: til barnets beste?* A. T. Kjørholt. Oslo: Universitetsforlaget. (s 47-70). (23 sider).*
- Sigurdson, R. (2015) *Rett til barneverntjenester. Vil rettskrav styrke barns rettsstilling?* Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål 2015 s. 316-346 – ([FAB-2015-316](https://lovdata.no/pro/#document/JUS/sigurdson-r-2015-02?from=NL/lov/1992-07-17-100/§1-4)). Hentes fra <https://lovdata.no/pro/#document/JUS/sigurdson-r-2015-02?from=NL/lov/1992-07-17-100/§1-4> (30 sider).
- Shier, H. (2001). "Pathways to participation: openings, opportunities and obligations." *Children and Society*. 15(2): 107-117. (10 sider).
- Skau, G.M. (2013). *Mellom makt og hjelp : Om det flertydige forholdet mellom klient og hjelper*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 2, 4, 6 og 7 (48 sider).
- Strandbu, A. (2010). *Barnets deltakelse og barnets beste i barnevernet. Barn som samfunnsborgere - til barnets beste?* A. T. Kjørholt. Oslo: Universitetsforlaget. S. 71-88 (17 sider).*
- Studsrød, I. (2012). Ulike modeller for gjenopprettende ordninger etter krenkelser, overgrep og omsorgssvikt under barnevernets omsorg. *Sosiologi i dag*. 42(3/4), 79-103 (24 sider).
- Studsrød, I., Hovland, W. & Bie, T. (2017). *Den gode vilje er ikke nok: Fylkesnemndas høring av barn*. (s. 62-79). I Studsrød, I- & Tuastad S. Barneomsorg på Norsk i samspill og spenning mellom hjem og stat, Oslo: Universitetsforlaget. (17 sider).
- Vindeløv, V. (2013). *Konfliktmægling: en refleksiv model*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag. kap. 1, 2, 3, 6, 29 (52 sider).
- Vitus, K., Studsrød, I., & Warming, H. (2016). Unges deltagelse i sosialt arbeid mellom paternalistiske, demokratiske og ny- liberale rasjoner. I T. Wulf-Andersen, R. Follesø, & T.

Olseb (Eds.), *Unge, udenforskab og social forandring- nordiske perspektiver* (s 93-119). København: Frydenlund Akademisk. (26 sider).

Zehr, H. (2014). «The little book of restorative justice». *Good books*. New York, USA. Kap 1 og 2. Hentes fra <https://www.unicef.org/tdad/littlebookrjapakaf.pdf> (43 sider).

Anbefalt litteratur

Barne- likestillingsdepartementet (2005). *Barnevernet og taushetsplikten, opplysningsretten og opplysningsplikten*. (Rundskriv Q-24). Hentes fra https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/bfd/rus/2005/0002/ddd/pdfv/243383-q-24_rundskriv_taushetsplikt.pdf

Barne- og likestillingsdepartementet (2016) *Retningslinjer om hjelpetiltak jf. Barnevernloven § 4-4*. (Rundskriv Q-0982). Hentes fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/8d3be0078d4d496e8f7a64d55b10ec0f/retningslinjer-om-hjelpetiltak.pdf>

Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (2017) *Retningslinjer til barnevernstjenestens saksbehandling*. (Rundskriv Q1036). Hentes fra <https://www.bufdir.no/barnevern/Fagstotte/saksbehandlingsrundskrivet/>

Bernt, J. F. & Rasmussen, Ø. (2010). *Frihagens forvaltningsrett*. (Bind 1). Bergen: Fagbokforlaget.

Haagkonvensjonen hentes fra:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/innsiktsartikler/haagkonvensjonen-1996/informasjon-om-haagkonvensjonen-1996/id2506528/>

Holmboe, M. (2014). Ungdomsstraff og ungdomsoppfølging: En oversikt og noen kritiske merknader. *Tidsskrift for strafferett*. 2014 s. 397-414 – (TFST-2014-397). Hentes fra <https://lovdata.no/pro/#document/JUS/holmboe-m-2014-01>

NOU 2016:16. (2016). *Ny barnevernlov. Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse*. Oslo: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Kap. 6 (14 sider), kapittel 8, s.97-106. (9 sider). s. 153-166, s 169-177, s 178-182, s 185-192, s 195-202, s 204-218, 240-243 (53 sider).

Ofstad, K. & Skar, R. (2015). *Barnevernloven: med kommentarer*. Oslo: Gyldendal juridisk.

Retningslinjer for samtaleprosess i fylkesnemndene hentes fra <https://www.advokatforeningen.no/Global/Retningslinjer.pdf>

Köhler-Olsen, J. (2017). Transnasjonal oppvekst: Betydningen av Haagkonvensjon 1996 for barnets rettslige stilling i forbindelse med lengre, midlertidige opphold i utlandet alene. I Aune, H. Hartlev, M. Hellum, A. Jørgensen, S. (Red.). *Ketsch me if you can : sociale rettigheter og ligestilling : hyldest til Kirsten Ketscher*. (s. 372-384). København: Karnov Group

Innføringslitteratur

Kjønstad, A., Syse, A., & Kjelland, M. (2017). *Velferdsrett: I: Grunnleggende rettigheter, rettsikkerhet og tvang*. Oslo: Gyldendal juridisk. Kap.2 (45 sider), 10.1-10.5, 10.7 (42 sider)

Kjønstad, A., Syse, A., & Kjelland, M. (2017). *Velferdsrett II: Barneverns- og sosialrett*. Oslo: Gyldendal juridisk. Kap. 1.2, 1.4, kap. 2, kap.3-1, 3-2, 3.5 (19 sider), Kap. 4 (49 sider), kap. 6. (32 sider), 8 (58 sider).

Strand, V. B. & Larsen, K. M. (2015). *Menneskerettigheter i et nøtteskall*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap. 1 (20 sider), kap 2.1-2.1.3 (12 sider) og 2.2.1.1 (5 sider).

Dette er studietilbudet for studieår 2019-2020. Endringer kan komme.